

**EL CRÍTIC HA DE SER UN PUNTAL
PER A L'ESCRITOR**

Sebastià Alzamora



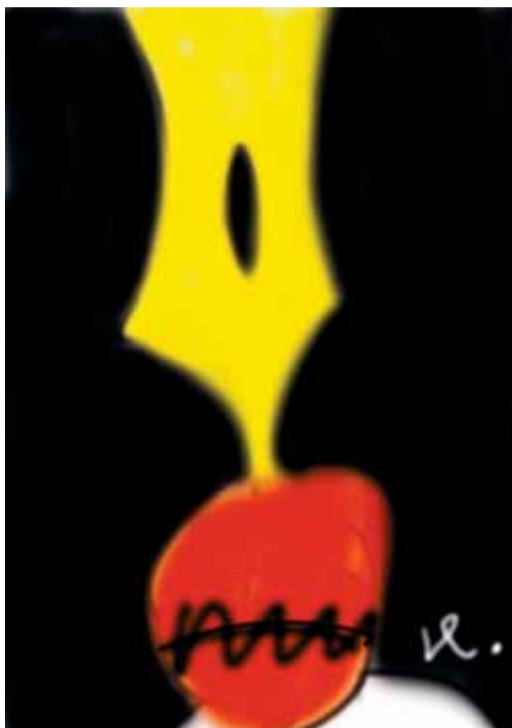
Escriptor

Contra alguns crítics

L'escriptor ha de desitjar que els crítics del seu temps siguin severos i rigorosos, que tinguin articulada i madurada (però no tancada i closa) una idea de la literatura dins els seus caps i les seves ànimes, que no siguin donats a l'adulació ni a la retòrica de rebosteria, que siguin exigents en el seu judici i sàpiguen formular-lo sense condescendència, que siguin instruïts en la literatura i en la vida, que la seva mirada sigui àmplia i ambiciosa, i sobretot, com exigia Carles Riba, que siguin capaços de concentrar-se en els textos i penetrar-los fins al seu veritable nucli de significació i de potència estètica. L'escriptor ha de desitjar tot això perquè només d'aquesta forma tindrà a l'abast un principi fiable d'autoritat, que li permeti descobrir i esmenar les mancances de la seva escriptura i li proporcioni una certa seguretat que els seus esforços, sempre incerts, no toparan amb un estat d'opinió viciat ni seran jutjats des de la fangosa inconsistència del caprici i la volubilitat.

EL CRÍTIC, DONCS, ÉS O HA DE SER UN PUNTAL per a l'escriptor, que l'empenyi a perseverar i millorar en benefici del seu art, dels lectors, i de la cultura i la tradició dins la qual s'inscriu la seva obra. Per desgràcia, l'escriptor que avui escriu en català es veu en gran part desproveït d'aquesta figura, a causa de la distorsió permanent de criteri i la reducció a l'absurd de l'esmentat principi d'autoritat que, des de la usurpació de l'ofici i les atribucions del crític, cometem un seguit de personatges: i des de fa prou temps i des de tribunes prou rellevants perquè hagi arribat el moment –si més no, per a qui signa– de no fer-hi més els ulls grossos.

ARRIBATS A AQUEST PUNT, SÓC CONSCIENT QUE el lector amable demana noms. No tinc cap inconvenient a donar-los: em referesc a Julià Guillamon, Ponç Puigdevall, Jordi Galves (abans Gálvez, però què hi farem), Manel Ollé, Jordi Llovet, Manuel Guerrero i alguns altres espectres menors que no s'ho paga ni esmentar-los. Tots ells són ja veterans en l'exercici de la crítica literària, i per això mateix han tingut temps i ocasió més que sobrants de demostrar les característiques que, en major o menor mesura segons els casos, els defineixen: desconfiança envers el talent, tendenciositat, desinformació, incapacitat de comprensió en profunditat dels textos, esnobisme, elaboració de coartades ex-



CRUSPINERA

“De la mateixa manera que no n'hi ha prou de considerar-se escriptor per ser-ne, tampoc és suficient que algú s'arrogui les competències del crític per exercir amb solvència com a tal”

traliteràries per provar d'emascarar una profunda ganduleria, inconcrecions de criteri que evidencien una manca de rigor clamorosa, confusió entre exigència i atac personal irresponsable, falta de reflexos a l'hora de detectar línies i paradigmes estètics, subordinació de la literatura a altres discursos o disciplines, reduccionisme de la tradició literària catalana i obediència a interessos corporatius, gremials o de grup.

VOLDRIA NO SER MALINTERPRETAT. No dic que tota la crítica literària catalana sigui un desastre: al contrari, lamento que la labor dels bons crítics de què disposem (i, per fortuna, n'hi ha bastament) es vegi desplaçada o interferida per la perniciosa inoperància d'uns subjectes que han estat incapaços de consolidar, en els anys que duen a l'ofici de crítics, aquesta autoritat que ha de regir la construcció del concepte de valor en una literatura, tant pel que fa a la totalitat com a les parts que la integren.

DE LA MATEIXA MANERA QUE NO N'HI HA PROU de considerar-se escriptor per ser-ne, tampoc és suficient que algú s'arrogui les competències del crític per exercir amb solvència com a tal. I, igual que el crític, l'escriptor té el deure del rigor i la responsabilitat: i, per tant, el dret a preservar la seva obra dels perjudicis que es poden derivar d'una impostura.

SI ESCRIC AQUEST ARTICLE, doncs, no és amb la pretensió d'esperar que els al·ludits em donin la raó, cosa que seria absurda, ni de causar-los cap inquietud. Ben al contrari, l'escriu només per desautoritzar explícitament qualsevol aproximació que hagin pogut fer o tinguin la temptació de realitzar en el futur sobre cap dels meus textos, sigui en forma d'anàlisi o bé de valoració, per la clara raó que no considero vàlids els seus criteris ni acceptable la seva, diguem-ne, metodologia de treball. Dit això –a títol, per descomptat, estrictament personal–, no tinc res més a afegir. Continueu, doncs, els al·ludits amb la vostra impostura, i bon profit us faci, a vosaltres i a qui encara us vulgui concedir crèdit. De mi i d'allò que escriu –inclòs aquest article– senzillament oblideu-vos-en, i absteniu-vos de parlar-ne, per escrit, de paraula o per senyes. Amb la confiança que sereu prou amables d'atendre la meua humil petició, moltes gràcies per endavant.

VOLTA D'HORITZÓ

Gaza: la franja de la tensió

J.J. Navarro
Arisa

La famosa cita de l'estrateg prussià Von Clausewitz diu que “la guerra és la continuació de la política per altres mitjans”. És una afirmació molt discutible, que de vegades sembla confirmar-se en els esdeveniments actuals. Al Pròxim Orient, com ara mateix a la Franja de Gaza, la guerra és una realitat tan arrelada i omnipresent que la política pot semblar la continuació de la guerra per altres mitjans. I és política més que no pas una veritable guerra el que està passant ara mateix a Gaza. En aquests moments, les màximes prioritats de l'Estat d'Israel no són ni la pau ni l'estabilitat a la zona, sinó més aviat la seguretat de la seva pròpia posició política i estratègica. Els palestins –ara mateix encaparrats amb la crua lluita pel poder entre les faccions Fatah i Hamàs– volen assegurar-se la seva viabilitat com a nació davant dels plans d'Israel. L'estira-i-arronsa actual a Gaza (que en qualsevol moment pot complicar-se i derivar en un conflicte regional obert) no és gaire més que un referment de posicions de cara al futur.

Israel pretén retirar-se d'una part de la Cisjordània que ocupa i, més tard, tornar-la a ocupar i anexionar-se'n la meitat. Els palestins voldrien negociar el reconeixement d'Israel a canvi de tots els territoris ocupats, però de moment no els ajuda ni la correlació de forces internacionals ni la seva pròpia posició política, sempre migpartida entre els imperatius de la política i els de la lluita armada. Els dos bàndols han de decidir què s'estimen més i què poden sostenir millor a curt i mig termini: la negociació o el combat que sembla no tenir final. Ni tan sols al Pròxim Orient tràgic i amarat d'odi es pot creure que guerra i política són dues cares de la mateixa moneda. Tot el que passa a la franja de la tensió n'és una prova.

PATIR LES CONSEQÜÈNCIES

Èric Bertran

Estudiant

La covardia d'un poble

M'agradaria que algú expliqués a en Jaume Calsina, un noi de divuit anys de Figueres, per què el dia sis de juliol ha d'anar a declarar a l'Audiència Nacional de Madrid. M'agradaria que algú li expliqués per què ell ha de patir les conseqüències del fet que siguem un poble covard i conformista.

Els problemes no es

podem ocultar, els problemes s'han de solucionar. Per més que la majoria dels nostres polítics des de sempre hagin volgut ocultar-los, acaben sortint per algun lloc i avui estan petant. Avui han petat amb en Jaume i... el volen ocultar a ell també? Que portin a l'Audiència Nacional un noi de divuit anys perquè fa dos anys tenia

una web independentista hauria de ser una cosa perquè els diaris en parlessin, i amb grans titulars! Per què continuem amb por si estem en democràcia? De què tenim por? El cas d'en Jaume no és un cas aïllat, i que ningú s'enganyi, això no és culpa del nacionalisme espanyol, això és culpa nostra, ja que si nosaltres di-

guéssim “prou!” d'una vegada això no continuaria.

Quan vinguin i detinguin un fill nostre, què farem? Què li direm? Qui explicarà als nostres fills per què avui no hem lluitat per ells? El dia sis de juliol jo pensaré en en Jaume, perquè jo també sóc català. Tindrà la consciència tranquil·la, ja que sabré que almenys he inten-

tat que una cosa així no es torni a repetir. Ploraré perquè el que ell estarà vivint amb divuit anys jo ho vaig viure fa uns mesos amb catorze i ploraré de pensar en tot plegat. Ploraré perquè sé el que sent i ploraré perquè després de tant de temps em sento impotent de no poder fer res més per acabar amb això.